

РЕЦЕНЗІЯ

**завідувача кафедри кіберспорту та інформаційних технологій
Національного університету фізичного виховання і спорту України,
кандидата наук з фізичного виховання і спорту, доцента Яковенко
Олени Олегівни на дисертаційну роботу ЛЮ ЦЗЯЛЕ
на тему «ПОБУДОВА ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ У
ВЕСЛУВАННІ НА ЧОВНАХ «ДРАКОН» ДЛЯ СТУДЕНТСЬКОЇ
МОЛОДІ КИТАЮ», представлену на здобуття ступеня доктора
філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 017
Фізична культура і спорт**

Актуальність теми. Актуальність теми дисертаційного дослідження обумовлена сучасними тенденціями зниження рівня рухової активності студентської молоді, що є глобальною проблемою системи фізичного виховання та громадського здоров'я. Особливої ваги набуває пошук ефективних інноваційних форм оздоровчо-рекреаційної діяльності, здатних підвищити мотивацію молоді до регулярних занять фізичними вправами.

У цьому контексті використання веслування на човнах «Дракон» як засобу оздоровчо-рекреаційної рухової активності є науково обґрунтованим та перспективним напрямом, оскільки поєднує фізіологічний, соціальний та психоемоційний вплив на особистість. Особливу цінність становить орієнтація дослідження на студентську молодь Китаю з урахуванням культурних традицій цього виду спорту та його популярності в освітньому середовищі.

Дисертаційна робота Лю Цзяле спрямована на вирішення актуального науково-практичного завдання – наукового обґрунтування, розроблення та експериментальної перевірки диференційованої оздоровчо-рекреаційної програми занять з використанням засобів веслування на човнах «Дракон» для студентської молоді. Таким чином, тема дисертації є актуальною,

своєчасною, має теоретичне і практичне значення для розвитку системи фізичного виховання студентської молоді.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що:

– вперше застосовано кластерний підхід до типологізації студентської молоді Китаю за показниками фізичного стану з виділенням функціональної, збалансованої та групи ризику, що дозволило обґрунтувати диференційований підхід до програмування оздоровчо-рекреаційних занять;

– вперше науково обґрунтовано мотиваційно-рекреаційні профілі студентів («ресурсний», «виконавчий», «пасивний») та встановлено їх взаємозв'язок із рівнем фізичного стану та бар'єрами до рухової активності;

– вперше обґрунтовано використання VR-технологій як інструменту подолання психологічних бар'єрів до занять руховою активністю та засобу візуалізації техніки веслування;

– експериментально доведено ефективність диференційованої програми занять веслуванням на човнах «Дракон» щодо покращення фізичного стану, мотиваційної сфери та соціально-психологічних показників студентів;

– удосконалено підходи до педагогічного контролю оздоровчо-рекреаційної діяльності на основі використання цифрових технологій, біофідбек-систем та мобільних застосунків;

– набули подальшого розвитку наукові положення щодо програмування оздоровчо-рекреаційної рухової активності студентської молоді на засадах особистісно орієнтованого підходу.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробленні та впровадженні авторської диференційованої програми оздоровчо-рекреаційних занять веслуванням на човнах «Дракон», адаптованої до умов закладів вищої освіти. Розроблена програма враховує індивідуальні особливості студентів, їх фізичний стан та мотиваційні характеристики, що дозволяє підвищити ефективність занять та рівень залученості молоді до рухової активності.

Практичну цінність також мають: методичні рекомендації для викладачів і тренерів; алгоритми оперативного контролю функціонального стану студентів; моделі прогнозування змін фізичного стану на основі статистичного моделювання; можливість впровадження результатів у систему фізичного виховання ЗВО України та Китаю.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна. Дисертаційна робота характеризується логічною структурою, чіткістю постановки мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження. Для досягнення поставленої мети автором використано комплекс сучасних методів дослідження: теоретичний аналіз, педагогічні та психодіагностичні методи, експертне оцінювання, методи математичної статистики, що забезпечує належний рівень достовірності отриманих результатів.

Достовірність результатів підтверджується достатнім обсягом вибірки, використанням адекватних методів статистичного аналізу, експериментальною перевіркою ефективності програми, узгодженістю отриманих результатів із сучасними науковими даними.

Оцінка змісту дисертації, її завдань в цілому і основних положень дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, переліку умовних позначень, п'яти розділів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел та додатків. Усього використано 160 джерел наукової та спеціалізованої літератури, з них 105 іноземних. Робота ілюстрована 30 таблицями й 34 рисунками.

У **вступі** обґрунтовано актуальність обраної теми, вказано на зв'язок роботи з науковими планами й темами, сформульовано мету й завдання дослідження, визначено об'єкт, предмет, описано методи дослідження, розкрито наукову новизну і практичну значущість дисертаційної роботи, подано інформацію про особистий внесок здобувача та апробацію результатів дисертаційної роботи.

У першому розділі «СТАН ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ЗАНЯТЬ З ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ»

представлено аналіз сучасних наукових підходів до організації оздоровчо-рекреаційної діяльності студентів. Особливу увагу приділено ролі рухової активності у формуванні фізичного здоров'я, мотивації та якості життя студентської молоді. Автором також проаналізовано історичні, соціокультурні та педагогічні аспекти розвитку веслування на човнах «Дракон» як ефективного засобу оздоровлення. Проведений теоретичний аналіз дозволив обґрунтувати наукові передумови розроблення авторської оздоровчо-рекреаційної програми.

У другому розділі «**МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ**» обґрунтовано й описано методи дослідження, які є достатньо обґрунтованими. Використано 9 методів – від педагогічних до психодіагностичних і статистичних. Це свідчить про мультидисциплінарність підходу. У хронологічній послідовності викладені етапи проведення досліджень.

У третьому розділі «ДИФЕРЕНЦІЙОВАНА ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ФІЗИЧНОГО СТАНУ ТА МОТИВАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ СТУДЕНТІВ У КОНТЕКСТІ ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

представлено результати комплексного дослідження морфофункціональних показників, фізичної підготовленості та мотиваційних характеристик студентської молоді Китаю. Автором здійснено типологізацію студентів на основі кластерного аналізу, що дозволило виокремити групи з різним рівнем фізичного стану та мотивації до рухової активності. Особливу увагу приділено моделюванню детермінант фізичного здоров'я та аналізу структури мотиваційних пріоритетів і бар'єрів до занять оздоровчо-рекреаційною діяльністю. Отримані результати стали підґрунтям для обґрунтування

диференційованого підходу до побудови авторської програми оздоровчо-рекреаційних занять.

У четвертому розділі **«ОБҐРУНТУВАННЯ СТРУКТУРИ І ЗМІСТУ ПРОГРАМИ ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ ВЕСЛУВАННЯ НА ЧОВНАХ «ДРАКОН»** автором представлено теоретичне та методичне обґрунтування авторської програми оздоровчо-рекреаційної рухової активності студентської молоді. У розділі визначено концептуальні засади побудови програми, її мету, завдання та основні принципи реалізації. Автор детально описує структуру програми, яка включає підготовчий, основний та підсумковий етапи, що забезпечують послідовність формування фізичних і мотиваційних компонентів. Значну увагу приділено підбору засобів веслування на човнах «Дракон», а також допоміжних вправ, спрямованих на розвиток витривалості, сили, координації та командної взаємодії. Також охарактеризовано методи організації занять, підходи до регулювання фізичних навантажень та механізми контролю функціонального стану учасників. Важливим аспектом є врахування результатів попередньої диференціації студентів за показниками фізичного стану та мотивації, що дозволило індивідуалізувати зміст програми. Окремо представлено використання сучасних технологій, зокрема елементів цифрового моніторингу та засобів візуалізації тренувального процесу. У цілому запропонована програма характеризується логічністю побудови, практичною орієнтованістю та можливістю впровадження у систему фізичного виховання студентської молоді.

У п'ятому розділі **«АНАЛІЗ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ»** представлено комплексний аналіз результатів педагогічного експерименту щодо впровадження авторської програми оздоровчо-рекреаційних занять із використанням засобів веслування на човнах «Дракон». Автором здійснено порівняльну характеристику показників фізичного стану, фізичної підготовленості, мотивації та психоемоційного

стану студентів до та після експерименту. Отримані результати засвідчили позитивну динаміку досліджуваних показників та підтвердили ефективність запропонованої програми. Особливу увагу приділено статистичному обґрунтуванню отриманих даних та інтерпретації виявлених змін.

У розділі також проведено узагальнення результатів дослідження у контексті сучасних наукових даних, що дозволило підтвердити їх відповідність існуючим науковим положенням та розширити уявлення про можливості використання командних видів веслування в оздоровчо-рекреаційній діяльності. Автором визначено ступінь досягнення поставленої мети та завдань дослідження. Сформульовані наукові положення та практичні рекомендації логічно випливають із отриманих результатів. Загалом, результати дослідження свідчать про наукову обґрунтованість, практичну цінність та перспективність подальшого розвитку запропонованого напрямку досліджень.

Загальні **ВИСНОВКИ** в основному відповідають завданням дисертаційного дослідження. В цілому, зміст дисертації свідчить про достатній рівень підготовленості здобувача, володіння методикою дослідження, творчий підхід до обраної проблеми, що й дозволило йому обґрунтувати наукову розробку теми та розв'язати основні дослідницькі завдання.

У дисертаційній роботі Лю Цзяле зібрано достатній цифровий матеріал, який представлено у таблицях і рисунках, що свідчить про вміння автора не тільки аналізувати отримані дані, але й використовувати його у практичній роботі.

Повнота викладення основних результатів в опублікованих наукових працях. Основні наукові результати дослідження відображено в 17 публікаціях, серед яких: 5 статей у фахових виданнях з фізичної культури і спорту; 10 матеріалів апробаційного характеру на конференціях різного рівня; та 2 публікації, які додатково відображають результати дисертації. Таке представлення результатів можна вважати повним і достатнім.

Недоліки дисертації щодо їх змісту та оформлення. Разом з тим, у дисертаційній роботі **Лю Цзяле** присутні й окремі недоліки та дискусійні положення, які потребують додаткової аргументації та відповідних уточнень:

1. У роботі недостатньо чітко диференційовано внутрішні механізми, що забезпечили результативність авторської програми. Автору слід уточнити: чи є отриманий ефект наслідком кумулятивного (комплексного) впливу всіх засобів.

2. Наукове обґрунтування використання VR-технологій потребує посилення в частині порівняльного аналізу. Необхідно чітко визначити концептуальну відмінність авторського підходу до імерсивного навчання від традиційних засобів мультимедійної підтримки чи симуляційних тренажерів.

5. В тексті роботи присутні деякі граматичні та орфографічні помилки.

Проте, перераховані недоліки та зауваження у переважній більшості носять дискусійний характер, суттєво не впливають на науковий і методологічний рівень дисертації, не знижують її загальної позитивної оцінки та спрямовані, в основному, на подальше вдосконалення творчих здібностей здобувача.

Висновок про відповідність дисертації встановленим чинним вимогам. Дисертаційна робота **Лю Цзяле** на тему «ПОБУДОВА ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ У ВЕСЛУВАННІ НА ЧОВНАХ «ДРАКОН» ДЛЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ КИТАЮ» подана на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт є завершеною, самостійно виконаною науковою працею, що має вагоме теоретичне і прикладне значення, заслуговує позитивної оцінки. Дисертація також відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними

згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019), вимогам освітньо-наукової програми, яку завершив здобувач, і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами), а її автор Лю Цзяле заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Рецензент:

кандидат наук з фізичного
виховання і спорту, доцент
завідувач кафедри кіберспорту
та інформаційних технологій
Національного університету фізичного
виховання і спорту України

Олена ЯКОВЕНКО